

E-CONOM

Online tudományos folyóirat
Online Scientific Journal

Tanulmányok a gazdaság- és társadalomtudományok területéről
Studies on the Economic and Social Sciences

E-CONOM

Online tudományos folyóirat | Online Scientific Journal

Főszerkesztő | Editor-in-Chief
JUHÁSZ Lajos

Kiadja | Publisher
Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó |
University of West Hungary Press

A szerkesztőség címe | Address
9400 Sopron, Erzsébet u. 9., Hungary
e-conom@nyme.hu

A kiadó címe | Publisher's Address
9400 Sopron, Bajcsy-Zs. u. 4., Hungary

Szerkesztőbizottság | Editorial Board
CZEGLÉDY Tamás
JANKÓ Ferenc
KOLOSZÁR László
SZÓKA Károly

Tanácsadó Testület | Advisory Board
BÁGER Gusztáv
BLAHÓ András
FÁBIÁN Attila
FARKAS Péter
GILÁNYI Zsolt
KOVÁCS Árpád
LIGETI Zsombor
POGÁTSA Zoltán
SZÉKELY Csaba

Technikai szerkesztő | Technical Editor
DURGULA Judit

A szerkesztőség munkatársa | Editorial Assistant
DURGULA Judit

ISSN 2063-644X

Tartalomjegyzék | Table of Contents

TÓTH GERGELY

Az Apple titok, avagy mitől szeretetmárka az Apple?

The secret of Apple, so what makes Apple a lovemark?.....1

HAVASI FATIME – KOVÁCS LÁSZLÓ – SÁNTA SÁNDOR – PETRASITZ ESZTER

Az okos energiagazdálkodás jövője

The Future of Smart Energy Management.....18

KÉRI ANITA

A magyar felsőoktatásban tanuló külföldi hallgatók motivációjának vizsgálata

The Study of Foreign Students' Motivation about Learning in Hungary.....36

VERESS JÓZSEF LÁSZLÓ

Az E-learning és az internetes távoktatásban rejlő lehetőségek: Fókuszban a fejlesztések sikerességi tényezői

E-Learning and Inherent Possibilities in Distant Learning: Focusing on Success Factors of the Developments51

FAZEKAS NIKOLETT

Javaslat a régiók homogenitásának új típusú vizsgálatára: A Nyugat-dunántúli régió példája

New Approach in the Analysis of Regional Homogeneity: Case Study on West-Transdanubia, Hungary.....65

FORGÓ FRUZZINA

A pilisi térség ismertsége Magyarországon és a térség szerepe a hazai turizmusban

Popular Attractions of the Pilis Region, and the Role of the Region in the Wider Context of National Tourism80

PATAI NOÉMI – VARGA VALÉRIA

Társadalmi vállalkozások: Kasmírszoknyával és bodaggal a roma integrációért – A Romani Design és a Romani Platni összehasonlító elemzése

Social Enterprises: Cashmere Skirt and Gipsy Bread for Roma Integration – Comparative Analysis of Romani Design and Romani Platni.....94

SLÉBER MÁTYÁS TIBOR

A hazai klubfutball lehetőségeinek vizsgálata a lyoni modell segítségével a gazdasági és sportszakmai sikerek fényében

The Analysis of the Potencial of the Domestic Football by the Help of the Model of Lyon Related to its Economic and Professional Sport Success.....109

SZEMENYEI MÁRTON

Battling Transaction Costs: Establishing an e-Exchange System for Coaseian Bargaining

Harc a tranzakciós költségek ellen: Egy e-tőzsde rendszer létrehozása coase-i alkuk számára124

DROPPA DÓRA

Cash flow-kimutatások: A hazai és nemzetközi előírások

Cash flow-statements: The National and International Regulations135

KURBUCZ MARCELL TAMÁS

Projektek átfogó tervezésének és koordinálásának támogatása mátrixokkal

Comprehensive Planning and Coordinating by Matrix-based Methods.....148

KERESZTESI LUCA ÉVA

A növekedési cikluson túl: Revitalizáció egy érett szervezetben

Life After the Growth Cycle: Revitalization of a Mature Organization161

Cash flow-kimutatások: A hazai és nemzetközi előírások¹

Droppa Dóra ²

Tanulmányomban a cash flow-kimutatások összeállításának, szerkezetének és tartalmának bemutatásával foglalkozom. Mindezt egy összehasonlítás keretein belül teszem, kitérve arra, hogy milyen előírásokat tartalmaz erre vonatkozólag a 2000. évi C. törvény, illetve az IAS 7.

Alapvető célkitűzésem, hogy az elméleti háttéranyag feldolgozása mellett egy vállalati példán keresztül is szemléltessem a fennálló hasonlóságokat és különbségeket a két szabályozó rendszer között. Ezáltal érzékeltetve az IFRS-ek térhódításának szükségességét, választ keresve arra, hogy az azok hazai bevezetésében és alkalmazásában érdekelt vállalkozásoknak a cash flow-kimutatások összeállítása és közzététele kapcsán milyen változásokkal kell szembenéznük, valamint bebizonyítva az ilyen típusú pénzügyi riportok elkészítésének és felhasználásának indokoltságát.

Konklúzióként megállapítottam, hogy hazánkban időszerűvé és szükségessé vált az IFRS-ek bevezetése, melyek közül meglátásom szerint a cash flow-kimutatások területén minimális változásokkal kell szembenéznük az érintett vállalkozásoknak, illetve, hogy mindenképpen nélkülözhetetlennek tartom a 2000. évi C. törvény 7. számú mellékletének kibővítését, módosítását.³

Kulcsszavak: cash flow, pénzügyi kimutatások, IFRS

JEL-kódok: M41, M48

Cash flow-statements: The National and International Regulations

In my paper I deal with introducing the compilation, structure and content of cash flow-statements. I do so within the framework of comparison by mentioning the regulations contained by the Act C of 2000 and the IAS 7.

My basic purpose is to illustrate the similarities and differences between the two regulation systems by using a corporate example together with processing theoretical material. Thereby suggesting the necessity of the IFRS's penetration, seeking answers for the changes the companies – interested in the introduction and application – will have to face during the compilation and publication of cash flow-statements, and I prove the justification of the completion and utilization of this kind of financial reports.

As a conclusion I have ascertained the topicality and necessity of the IFRS's in Hungary, in which certain enterprises will have to face up to minimal changes in the areas of cash flow-statements, but I think the extension and amendment of Schedule No. 7 Act C of 2000 is essential.

Keywords: cash flow, financial statements, IFRS

JEL Codes: M41, M48

¹ A tanulmány a XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Közgazdaságtudományi Szekciójának Számvitel Tagozatában első helyezést elért dolgozat alapján készült. Az OTDK-pályamunka konzulense Dr. Becsky-Nagy Patrícia adjunktus.

² A szerző a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának Számvitel mesterszakán végzett hallgatója (droppadora AT gmail.com).

³ A tanulmány a következő – már publikálásra került – cikkek és tanulmányok szövegének felhasználásával készült: Becsky-Nagy P. – Droppa D. (2015), Droppa D. – Becsky-Nagy P. (2015a), Droppa D. – Becsky-Nagy P. (2015b), Droppa D. (2015).

Bevezetés

Tanulmányomban a vállalkozások által a beszámolási és közzétételi kötelezettségüknek megfelelően elkészített pénzügyi kimutatások közül a cash flow-kimutatások összeállításának, szerkezetének és tartalmának ismertetésével foglalkozom. Mindezt egy összehasonlítás keretein belül teszem, melynek kapcsán kitérek arra, hogy milyen alternatívákat, előírásokat és kikötéseket tartalmaz erre vonatkozólag a Magyarországon hatályban lévő 2000. évi C. törvény, illetve az egész világon tért hódító Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok részét képező IAS 7: Cash flow-kimutatások.

Témaválasztásom egyik oka annak fontosságában keresendő, ugyanis nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt fokozatos felismerést nyer az a tény, mely szerint a pénzügyi helyzet változásának levezetését szolgáló cash flow-kimutatás a megbízható és valós összképet prezentáló pénzügyi kimutatások nélkülözhetetlen és szükséges része. Másik oka annak aktualitása, hiszen az elmúlt években világszerte megnőtt az igény egy általánosan elfogadott és nemzetközileg alkalmazható szabályozási rendszer kiépítésére, melyet az IFRS-ek testesítenek meg. Magyarországon már folynak az IFRS-ek alkalmazásának előkészítése, illetve megvalósítását támogató munkafolyamatok, melyek keretében előreláthatólag 2017-től sor kerül hazai bevezetésükre.

Tanulmányom elkészítésével az volt a célom, hogy a Magyar Számviteli Törvény és az IFRS-ek által egyaránt szabályozott pénzügyi riportok közül a cash flow-kimutatásokat kiemelve a szakmai irodalmi háttéranyag – szakkönyvek és szakmai folyóiratok – feldolgozásával, illetve egy vállalati példa levezetésével szemléltessem a 2000. évi C. törvény 7. számú melléklete és az IAS 7: Cash flow-kimutatások között fennálló egyezéseket és eltéréseket.

Ezáltal arra kerestem a választ, hogy az ilyen típusú pénzügyi kimutatások összeállítása és közzététele során milyen változásokkal kell szembenéznie az IFRS-ek hazai bevezetésében és alkalmazásában érintett vállalkozásoknak, érzékeltetni kívántam az IFRS-ek térhódításának szükségességét, valamint bebizonyítani a cash flow-kimutatások elkészítésének és felhasználásának fontosságát.

Módszertan

Vállalati példám az Egis Gyógyszergyár Nyrt. által a 2000. évi C. törvény és az IAS 7 előírásainak megfelelően összeállított egyedi cash flow-kimutatások összehasonlítására épül. Az áttekinthetőség érdekében a kimutatás kiemelt sorainak vizsgálata mellett, az egyes kategóriák között külön-külön párhuzamot vonva értelmezem azok tételeit, tartalmát, szerkezeti felépítését, valamint összegzem a feltárt egyezéseket és eltéréseket.

A megfelelő vállalat kiválasztásakor fontos szempont volt számomra, hogy elsősorban kereskedelmi, illetve termelő tevékenységet végző – figyelembe véve a pénzügyi- és hitelintézetekre vonatkozó speciális és különleges követelményeket és szabályozásokat –, valamint az egyedi pénzügyi kimutatásait a hazai és a nemzetközi előírások szerint egyaránt elkészítő vállalatot válasszak. Ugyanis úgy gondolom, hogy az egyedi cash flow-kimutatások összehasonlításán keresztül sokkal átláthatóbban és egyszerűbben szemléltethetőek a szabályozási rendszerek között fennálló egyezések és eltérések, mint az összevont/konszolidált pénzügyi kimutatások használatával.

A vállalatkeresést megnehezítette az a tény, hogy Magyarországon előreláthatólag csupán 2017-től válik kötelezővé a hitelintézetek és a tőzsdei vállalatok számára, hogy egyedi éves beszámolóikat, valamint az azok részét képező egyedi pénzügyi kimutatásaikat az IFRS-ek követelményeinek megfelelően készítsék el (*Németh, 2014*). Azonban a pályamunkám elkészítésekor hatályban lévő 1606/2002/EK rendelet értelmében csupán az Európai Unió tagállamainak tőzsdei társaságai, illetve ők is csak az összevont/konszolidált éves

beszámolóikat kötelesek az IFRS-ek szerinti formában és tartalommal elkészíteni és közzétenni (Kondorosiné, 2007). Ugyanakkor a 2000. évi C. törvény 116. § 1. a, bekezdése értelmében a tőzsdei vállalkozásokon kívüli anyavállalatoknak lehetőségük kínálkozik arra, hogy egyedi pénzügyi kimutatásaikat az IFRS-ek előírásai szerint állítsák össze (Lukács, 2006). Számos tőzsdei társaság és külföldi érdekeltséggel rendelkező vállalat pénzügyi kimutatásait, éves beszámolóit áttekintve, végezetül az Egis Gyógyszergyár Nyrt. bizonyult a legalkalmasabbnak a két szabályozó rendszert összehasonlító vállalati példa levezetéséhez.

Elmélet

A cash flow-kimutatások fogalma, szabályozása

Számos országban a cash flow-kimutatás a beszámoló kötelezően elkészítendő egysége, amely először az Amerikai Egyesült Államokban és a Brit Nemzetközösség országaiban vált a pénzügyi kimutatások egy alapvető típusává. Hivatalosan először 1971-ben az USA számviteli szabályait alkotó FAPB állásfoglalása szerint lett a pénzügyi beszámoló általánosan megkövetelt, integráns része, melyet 1979. 01. 01-i hatállyal az IFRS-ek részét képező IAS 7: Cash flow-kimutatások is rögzített. Hazánkban 1997. 01. 01-től vált kötelezővé az éves beszámolót készítők számára a kimutatás összeállítása és közzététele, azonban az akkor hatályban lévő Számviteli Törvény csupán annak egy lehetséges szerkezeti felépítését tartalmazta, egyes részeinek és sorainak tartalmát nem rögzítette, amelynek köszönhetően számos problémával kellett szembesülniük az elkészítőinek. A 2000. évi C. törvény, illetve annak 7. számú melléklete már hatalmas előrelépést eredményezett azáltal, hogy felhívta a figyelmet a halmozódások kiszűrésének fontosságára, illetve felsorolásra kerültek benne mindazok a korrekciós tényezők, amelyeket az egyes sorok tartalmának meghatározásakor, értékének kiszámításakor figyelembe kell venni (Pucsek, 2001).

A Magyar Számviteli Törvényben ugyanakkor nem kerül definiálásra a cash flow-kimutatás fogalma. Az IFRS-ek a következőképpen értelmezik a cash flow-kimutatást: A pénzbevételeket előidéző hozamok és a pénzkidadásokat eredményező ráfordítások különbsége, mely alkalmas a gazdálkodó egység készpénz/pénzeszköz és készpénz-egyenértékes/pénzeszköz-egyenértékes kitermelő képességének becslésére, ütemezésére és bizonyosságának bemutatására. Feltárássra kerülnek általa a finanszírozás erőforrásai és az erőforrások felhasználásai (IASB, 2008).

A 2000. évi C. törvény szerint a cash flow-kimutatás a beszámoló kiegészítő mellékletének része. Összeállításának követelményeit a 7. számú melléklet rögzíti, mely egy kötelezően előírt szerkezeti felépítést, illetve az egyes kategóriák és bizonyos sorok tartalmát, magyarázatait, értelmezéseit tartalmazza. Magyarországon ennek a riportnak az elkészítése és közzététele kizárólag az éves beszámolót, illetve az összevont/konszolidált éves beszámolót készítő vállalkozások számára kötelező (2000. évi C. törvény).

Az IFRS-ek szerint a beszámolóknak az eredménykimutatás, a mérleg és a tőkeszerkezetben történt változások kimutatásával egyenrangú elemeként elkészítendő, kötelező és önálló része a cash flow-kimutatás, melyet az IAS 1: A pénzügyi kimutatások prezentálása ír elő. Összeállításának szabályairól az IAS 7: Cash flow-kimutatások rendelkezik, amely tartalmazza annak célkitűzéseit, hatókörét, információs előnyeit, a kapcsolódó alapfogalmakat, az egyes kategóriák elnevezését és tartalmát, valamint bizonyos esetek és események besorolási követelményeit (Kapásiné, 2007). Az IAS 7: Cash flow-kimutatások egyetlen vállalat számára sem biztosít felmentést az alól, hogy ezt az integráns kimutatást minden olyan időszakra elkészítse, amelyről pénzügyi riportot készít, illetve közzé tegye annak első oldalain (Vörösné, 2013).

A szabályozások elsődleges követelménye, célkitűzése, hogy az egyes vállalkozások a magyar előírások esetében a pénzeszközök, a nemzetközi előírások esetében a pénzeszközök

és a pénzeszköz-egyenértékesek adott üzleti évi nyitó és záró értékei között bekövetkező, múltbeli változásokat előre meghatározott szerkezettel és tartalommal vezessék le (Lakatos et al., 2013). Ezzel kapcsolatban az IAS 7 részeként definiálásra kerülnek a pénzeszközök, a pénzeszköz-egyenértékesek, a cash flow és a cash flow-kimutatások fogalmai, melyek közül utóbbi már ismertetésre került. Az előírások szerint cash flow-k alatt a pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek be- és kiáramlásai értendők. Közülük a pénzeszközök a pénztári készpénzállományt és a látra szóló betéteket tartalmazzák, a pénzeszköz-egyenértékesek olyan alacsony értékváltozási kockázattal rendelkező, rövid távú, magasan likvid befektetések, amelyek könnyen, korlátozás nélkül átválthatók a pénzeszközök ismert összegére (IASB, 2008).

A cash flow-kimutatások kategóriái és tartalmuk

A Magyar Számviteli Szabályozás és az IFRS-ek szerint egyaránt a következő három fő terület szerint kell részletezni a pénzeszközök, illetve a pénzeszköz-egyenértékesek változásának levezetését:

- Működési cash-flow,
- Befektetési cash-flow,
- Finanszírozási cash-flow (Korom et al., 2005).

I. Működési cash flow: A hazai és a nemzetközi szabályozás szerint egyaránt azok a tevékenységek sorolhatók a kategóriába, melyek a vállalkozás fő bevé尔特ermelő tevékenységeinek tekinthetők, illetve azok az egyéb tevékenységek, amelyek nem minősülnek befektetési tevékenységnek vagy finanszírozási tevékenységnek. A kategória adatai és azok változásai választ adnak arra, hogy a vállalkozás mindennapi működése során milyen mértékű pénzeszköz és pénzeszköz-egyenértékes kitermelésére volt képes célkitűzésének eléréséhez, külső finanszírozási források igénybevétele nélkül (IASB, 2008).

A 2000. évi C. törvény 7. számú melléklete értelmében a működési tevékenységek közé sorolható pénzeszköz-bevételek: a készpénzes értékesítés bevételei, a vevőkkel szemben fennálló követelések átutalásai, a kapott kamatok, illetve a működéssel kapcsolatos egyéb bevételek. A pénzeszköz-kiadások: az anyag és áruszállítók részére, a munkavállalóknak és a működési költségekre kifizetett pénzeszközök, a fizetett adók, kamatok és osztalékok, valamint a működéssel kapcsolatos egyéb kifizetések (Kozma, 2001).

Az IAS 7 előírásai szerint az ide tartozó, leggyakrabban előforduló tételek:

- áru- és szolgáltatásértékesítésből származó pénzbevételek,
- díjakból, jutalékokból és egyéb bevételekből származó pénzbevételek,
- áruszállítóknak és a szolgáltatásokat biztosítóknak történő pénzkifizetések,
- alkalmazottak számára és nevében történő pénzkifizetések,
- kereskedési vagy üzletkötési célból kötött szerződésekből származó pénzbe- és kifizetések,
- nyereségadókkal kapcsolatos kifizetések vagy visszatérítések, amennyiben azok nem konkrétan befektetési vagy finanszírozási tevékenységekhez kapcsolódnak,
- bérbeadási, illetve értékesítési céllal épület építéséért vagy megvásárlásáért fizetett összeg, valamint ezek bérbeadásából, későbbi értékesítéséből származó bevételek,
- biztosítótársaságok különböző szerződésekből eredő pénzbe- és kifizetései,
- pénzügyi vállalkozásoknál a kapott és fizetett kamatok (Lakatos et al., 2013).

II. Befektetési cash flow: A magyar szabályozás szerint ez a kategória a befektetett eszközök értékesítéséből származó pénzbevételek, a részesedések után kapott osztalékok és a befektetett eszközök beszerzésére fordított pénzkadások különbözetének kimutatására szolgál (Füredi-Fülöp et al., 2012). A nemzetközi előírásoknak megfelelően a hosszú futamidővel rendelkező eszközök és a pénzeszköz-egyenértékesek között nem szereplő egyéb befektetések

pénzmozgást eredményező értékesítései és vásárlásai tartoznak ide. Azt tükrözi, hogy a vállalkozás mekkora összeget investált az adott üzleti évben az elkövetkező üzleti évek pénztermelő, pénzáramlás generáló erőforrásaiba, képességeibe, hiszen a befektetési, beruházási tevékenységek célkitűzése végső soron ez (s, 2006).

A 2000. évi C. törvény szerint ide tartozó pénzeszköz-bevételek: az immateriális eszközök, a tárgyi eszközök, a pénzügyi befektetések és értékpapírok értékesítéséből befolyt pénzüsszegek, illetve a kapott osztalékok, részesedések. A pénzeszköz-kiadások: az immateriális eszközök, a tárgyi eszközök, a pénzügyi befektetések és értékpapírok beszerzésére kiadott pénzüsszegek (Kozma, 2001).

Az IAS 7 értelmében a következő pénzbevétel és pénzkiadások sorolhatók ide:

- immateriális eszközök, ingatlanok, gépek, berendezések és egyéb hosszú futamidővel rendelkező eszközök beszerzéséhez kapcsolódó pénzkifizetések,
- immateriális eszközök, ingatlanok, gépek, berendezések és egyéb hosszú futamidővel rendelkező eszközök eladásából származó pénzbevétel,
- egyéb gazdálkodók pénzügyi instrumentumainak és közös vállalkozásban lévő érdekeltségeiknek a megszerzése érdekében bekövetkezett pénzkifizetések,
- egyéb gazdálkodók pénzügyi instrumentumainak és közös vállalkozásban lévő érdekeltségeiknek az eladásából származó pénzbevétel,
- egyéb feleknek biztosított előlegek, hitelek és kölcsönök, valamint azok visszafizetése,
- forward, futures, opciós és swap szerződésekhez kapcsolódó pénzbe- és kifizetések, melyek alól kivételt képeznek a forgatási vagy kereskedési céllal kötött szerződések, illetve a finanszírozási tevékenységek közé sorolható pénzmozgások (Ormos, 2006).

III. Finanszírozási cash flow: A hazai és a nemzetközi előírásoknak megfelelően összeállított kimutatások szerint a kategóriában egyaránt olyan tevékenységek szerepeltetendők, melyek következtében a vállalkozás tőkeszerkezetében, illetve felvett hiteleinek és kölcsöneinek nagyságában és összetételében változások következnek be. Adatai a tőkestruktúra változásáról, a vállalkozást finanszírozó felek ellenérték, kamat és osztalék igényeiről, vagyis az üzleti évet érintő tőketranzakciók pénzeszköz és pénzeszköz-egyenértékes állományát érintő hatásokról szolgáltatnak információkat (Ormos, 2006).

A magyar szabályozásnak megfelelően a pénzügyi műveletek pénzeszköz-bevételeit képezik: a törzstőke befizetéséből, részvények eladásából, kötvények kibocsátásából, hitelfelvételből és véglegesen kapott pénzeszközökből származó bevételek. A pénzeszköz-kiadások: a befektetők részére kifizetett, illetve hitelek, kötvények, valamint részvények, üzletrészek visszavásárlására és véglegesen átadott pénzeszközként megvalósuló kifizetések (Kozma, 2001).

A nemzetközi előírások szerint a következő tranzakciók kapcsolódnak ide:

- részvények és egyéb tőkeinstrumentumok kibocsátásából származó pénzbevétel,
- részvények és egyéb tőkeinstrumentumok megszerzéséből, visszavásárlásából eredő pénzkifizetések,
- adóslevelek, kötelezvények, kötvények és egyéb rövid vagy hosszú távra szóló hitelek és kölcsönök felvételéből, kibocsátásából származó pénzbevétel, illetve ezek visszafizetésével kapcsolatos pénzkiadások,
- lízingbevevő által a pénzügyi lízing miatt fennálló kötelezettség csökkentése érdekében kifizetett pénzüsszegek (Ormos, 2006).

A cash flow-kimutatások levezetésének módszerei

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek változása alapvetően kétféle módszerrel határozható meg, a cash flow-kimutatás kétféleképpen készíthető el. E két módszer a közvetlen/direkt és a közvetett/indirekt módszer. Bármelyiket is alkalmazzuk, a cash flow-

kimutatás egészét és egyes részeit tekintve ugyanazokat a részeredményeket kell kapnunk a vizsgált időszakra vonatkozóan. Az alapvető eltérés közöttük, hogy az I. Működési cash flow kategória értékének levezetését más-más módon értelmezik (Collins, 1997).

Direkt módszer: Ez a módszer a pénzmozgást eredményező bevételek és a pénzmozgást eredményező ráfordítások bruttó módon történő szembeállítására épül. Összeállítása rendkívül részletes számviteli nyilvántartások – alapbizonylatok, analitikák, szintetikák – meglétét követeli.

Felépítése:

Pénzmozgást eredményező bevételek

– Pénzmozgást eredményező ráfordítások

= *Pénzeszköz-változás (Füredi-Fülöp et al., 2012).*

Indirekt módszer: Ez a módszer az adózás előtti eredményből kiindulva vezeti le a pénzeszközök, illetve a pénzeszköz-egyenértékesek változását előre meghatározott korrekciós tételek segítségével. Az eredményt korrigálni kell az eredményt igen, de a pénzeszköz-állományt nem érintő, illetve a pénzmozgást előidéző, de az eredményt nem érintő és az úgynevezett egyéb tételekkel. Előnye, hogy az összeállításához szükséges adatok és információk számottevő része elérhető az eredménykimutatásból és a mérlegből.

Felépítése:

Adózás előtti eredmény

+ *Pénzmozgást nem eredményező ráfordítások*

– *Pénzmozgást nem eredményező bevételek*

± *Forgóeszközök, RLK-k, egyéb HLK-k és időbeli elhatárolások változásai*

+ *Pénzmozgást eredményező, eredményt nem érintő pénzbevételek*

– *Pénzmozgást eredményező, eredményt nem érintő kifizetések*

– *Fizetett, fizetendő nyereségadó*

– *Fizetett, fizetendő osztalék, részesedés*

= *Pénzeszköz-változás (Füredi-Fülöp et al., 2012).*

Az IAS 7: Cash flow-kimutatások lehetővé teszi mindkét módszer alkalmazását a kimutatások levezetése során, ugyanakkor megfigyelhető, hogy a közvetlen/direkt módszert részesíti előnyben. A 2000. évi C. törvény 7. számú mellékletéből kiderül, hogy Magyarországon egy úgynevezett „vegyes” módszerrel kerül meghatározásra egy vállalkozás adott üzleti évre vonatkozó pénzeszköz-állományának változása, ugyanis az I. Működési cash flow összeállítása az indirekt/közvetett, ezzel szemben a II. Befektetési cash flow és a III. Finanszírozási cash flow kategória összeállítása a direkt/közvetlen szemléletet követi (Füredi-Fülöp et al., 2012).

A cash flow-kimutatások szerkezeti felépítése és tartalma

A 2000. évi C. törvény 7. számú melléklete meglehetősen röviden és mereven szabályozza a cash flow-kimutatások szerkezetére és tartalmára vonatkozó előírásokat. Az IAS 7: Cash flow-kimutatások ezzel szemben részletesen rögzíti azokat, speciális esetek kimutatásának és kategorizálásának követelményeire egyaránt kitérve, melyek a következők:

- Bruttó elszámolás,
- Cash flow-k külföldi pénznemben,
- Leányvállalatok és egyéb üzleti egységek megvásárlása és elidegenítése,
- Leány-, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetések,
- A pénzeszköz és pénzeszköz-egyenértékesek összetevői,
- Pénzmozgást nem eredményező tranzakciók,

- Egyéb közzétételek (Ormos, 2006).

A Magyar Számviteli Szabályozás és a 7. számú Nemzetközi Számviteli Standard előírásai között a felsoroltakon kívül számos szerkezeti és tartalmi eltérés mutatkozik, melyet a 3. táblázat részletez.

Eredmények

Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. hazai és nemzetközi előírások szerint összeállított egyedi cash flow-kimutatásinak összehasonlításához felhasznált adatokat és információkat az 1. táblázat és a 2. táblázat tartalmazza.

1. táblázat: Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. 2000. évi C. törvény szerint készült 2012/2013. évi egyedi cash flow-kimutatása

Adatok: millió Ft-ban

Tétel-szám:	A tétel megnevezése:	Előző év 2012.09.30.	Tárgyév 2013.09.30.
<i>I.</i>	<i>Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás</i>	25.434	17.204
1.	Adózás előtti eredmény (kapott osztalékkal csökkentett)	19.514	20.297
2.	Elszámolt értékcsökkenés és amortizáció	11.471	11.065
3.	Elszámolt értékvesztés és visszairása	2.072	3.924
4.	Céltartalék képzés és felhasználás különbözete	-837	209
5.	Befektetett eszközök értékesítésének eredménye	-210	-131
6.	Szállítói kötelezettségek változása	773	-2.038
7.	Egyéb rövid távú kötelezettségek változása	-134	250
8.	Passzív időbeli elhatárolások változása	617	246
9.	Vevőkövetelések változása	-3.550	-5.354
10.	Forgóeszközök (vevő és pénzeszköz nélküli) változása	-330	-8.455
11.	Aktív időbeli elhatárolások változása	-1.985	-666
12.	Fizetett/fizetendő adó (nyereség után)	-98	-119
13.	Fizetett/fizetendő osztalék, részesedés	-1.869	-2.024
<i>II.</i>	<i>Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás</i>	-15.933	-15.887
14.	Befektetett eszközök beszerzése	-17.131	-16.582
15.	Befektetett eszközök eladása	223	177
16.	Kapott osztalék, részesedés	975	518
<i>III.</i>	<i>Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás</i>	-32	-21
17.	Részvénykibocsátás, tőkebevonás bevétele	0	0
18.	Kötvény, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele	0	0
19.	Hitel és kölcsön felvétele	0	0
20.	Hosszú távú kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása	30	446
21.	Véglegesen kapott pénzeszköz	0	0
22.	Részvénybevonás, tőkekivonás, tőkeleszállítás	0	0
23.	Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése	0	0
24.	Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése	0	0
25.	Hosszú távú kölcsönök és elhelyezett bankbetétek	-62	-467
26.	Véglegesen átadott pénzeszköz	0	0
27.	Alapítókkal szembeni, illetve egyéb hosszú távú kötelezettségek változása	0	0
<i>IV.</i>	<i>Pénzeszközök változása</i>	9.469	1.296
	Pénzeszközök nyitó egyenlege	21.361	30.830
	Pénzeszközök záró egyenlege	30.830	32.126

Forrás: Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. által készített 2012/2013. évi éves beszámoló (11)

**2. táblázat: Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. IAS 7 szerint készült
2012/2013. évi egyedi cash flow-kimutatása**

Adatok: millió Ft-ban

A tétel megnevezése:	Tárgyév 2013.09.30.	Előző év 2012.09.30.
Adózás előtti eredmény	21.860	21.518
Értékcsökkenés és amortizáció	10.265	9.474
Terven felüli értékcsökkenés és visszaírása	459	131
Részesedések értékvesztése és visszaírása	716	430
Kapcsolt kölcsönök elengedése	284	0
Kapott kamatok	-1.939	-1.849
Kapott osztalék, részesedés	-518	-975
Értékesített eszközök nyeresége/vesztesége	-122	-145
Nem realizált árfolyamnyereség/árfolyamveszteség	-31	-39
Pénzügyi instrumentumok valós értékelése	9	-1
Céltartalékok csökkenése/növekedése	-2	-716
Munkavállalói kölcsönök diszkontálása	-15	-3
Készletek csökkenése/növekedése	2.561	1.519
Vevők és egyéb rövid távú követelések csökkenése/növekedése	-6.820	-7.009
Szállítók és egyéb rövid távú kötelezettségek csökkenése/növekedése	-668	721
Fizetett adó	-1.601	-1.457
Üzleti tevékenység során képződött/felhasznált pénzeszközök	24.438	21.599
Immateriális és tárgyi eszközök vásárlása	-13.769	-14.510
Befektetések vásárlása	-975	-739
Immateriális és tárgyi eszközök értékesítése	177	223
Értékpapírok értékesítése	76	0
Kapott kamatok	1.939	1.849
Kapott osztalék, részesedés	518	975
Adott kölcsönök	-467	-62
Adott kölcsönök törlesztése	176	85
Befektetési tevékenység során képződött/felhasznált pénzeszközök	-12.325	-12.179
Fizetett osztalék, részesedés	-1.869	-934
Pénzügyi tevékenység során képződött/felhasznált pénzeszközök	-1.869	-934
Pénzeszközök állományának nettó változása	10.244	8.486
Pénzeszközök nyitó egyenlege	40.144	31.658
Pénzeszközök záró egyenlege	50.388	40.144

Forrás: Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. által készített 2012/2013. évi éves beszámoló (II)

A kimutatások kiemelt sorainak összehasonlításakor feltárható egyezéseket és eltéréseket a következő pontok tartalmazzák:

- *Előző évi és tárgyévi adatok kimutatása:* Látható, hogy az Egis Gyógyszergyár Nyrt. mindkét esetben az előző év és a tárgyév adatait szerepeltette – a szabályozó rendszerek által előírt sorrendben –, ezáltal biztosítva a kimutatások összehasonlíthatóságát.
- *Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek változásának levezetése:* Megfigyelhető, hogy az Egis Nyrt. mindkét kimutatásában az alábbi sorok szerepelnek: Pénzeszközök/Pénzeszközök állományának nettó változása, Pénzeszközök nyitó egyenlege, Pénzeszközök záró egyenlege. Ennek ellenére a két kimutatás eltérően értelmezi az ide sorolt pénzügyi eszközök körét. A Magyar Számviteli Törvény szerint készült kimutatásban a pénzeszközök tételei: pénztár, csekkek, bankbetétek. Ezzel szemben az IFRS-ek szerint összeállított kimutatás a fent felsorolt sorok alatt a pénztár, csekkek, bankbetétek és egyéb pénzeszköz-egyenértékesek összesített értékét érti.
- *A pénzeszközök nyitó és záró egyenlegének feltüntetése:* A 2000. évi C. törvény és az IAS 7: Cash flow-kimutatások szabályozása között fennálló eltérések közül az egyik, hogy előbbi nem teszi kötelezővé, utóbbi esetében azonban elvárás, hogy a kimutatás

részeként külön-külön soron fel legyenek tüntetve a fent említett tételek. Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. ennek ellenére élt azzal a lehetőséggel, mely szerint a Magyar Számviteli Törvény 7. számú melléklete által előírt minimális formai és tartalmi követelményeknek megfelelően elkészített kimutatás szabadon bővíthető, részletezhető. Így mindkét esetben szerepeltette az említett sorokat.

- *A kategóriák elnevezése:* Tapasztalataim szerint a hazai és a nemzetközi szakirodalmakban, szakmai folyóiratokban, illetve a mindennapi életben a cash flow-kimutatások kategóriáit általában a következő elnevezésekkel illetik: I. Működési cash flow, II. Befektetési cash flow, III. Finanszírozási cash flow. Az Egis Nyrt. ugyanakkor mindkét egyedi cash flow-kimutatásában a magyar előírásoknak megfelelő megnevezéseket alkalmazta.

Az egyes kategóriák között külön-külön párhuzamot vonva, azok vizsgálata során a következő eltérések és egyezések tárhatók fel:

I. Működési cash flow kategória:

- Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. mindkét kimutatás összeállításakor az indirekt/közvetett módszert alkalmazta, vagyis az 1. Adózás előtti eredmény sort korrigálta az eredményt érintő, de pénzmozgást nem indukáló, az eredményt nem érintő, azonban pénzmozgást előidéző, illetve az eszközök és források állományváltozását szemléltető tételekkel.
- A vállalat az IAS 7 előírásai szerint elkészített kimutatásnál egyes esetekben részletesebb tagolást – az eredményt érintő, azonban pénzmozgást nem eredményező, illetve a halmozódások kiszűrését szolgáló tételeknél –, máskor a sorok összevonását – az aktívák és passzívák állományváltozását feltüntető soroknál – alkalmazta, amely eltérést mutat a 2000. évi C. törvény kötelező szerkezeti felépítését követő kimutatáshoz képest.
- Az Egis Nyrt. a magyar előírások szerint a fizetett és a kapott kamatokat, valamint a fizetett osztalékokat, részesedéseket egyaránt az I., a kapott osztalékokat, részesedéseket a II. kategória sorai között szerepeltette. Ezzel szemben élt a nemzetközi előírások biztosította alternatívákkal, vagyis a fizetett kamatokat az I., a kapott kamatokat és osztalékokat a II., a fizetett osztalékokat a III. kategória részeként tüntette fel.

II. Befektetési cash flow kategória:

- A vizsgált vállalat mindkét kimutatás elkészítéskor külön-külön sorokon tüntette fel a pénzbe- és kiáramlásokat, illetve az azokat előidéző eseményeket, vagyis a direkt/közvetlen módszert alkalmazta.
- Az Egis Nyrt. a 2000. évi C. törvény 7. számú melléklete értelmében összegezve mutatta ki az immateriális és tárgyi eszközök, valamint a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és részesedések vásárlásához, értékesítéséhez kapcsolódó pénzmozgásokat. Az IAS 7: Cash flow-kimutatások előírásainak megfelelően összeállított kimutatásban ugyanakkor részletezte ezeket a tételeket. Ezen kívül a magyar szabályozás szemszögéből a III. kategória részét képező adott kölcsönök és azok törlesztésének értékeit ugyancsak itt szerepeltette.
- Ezen kívül a kapott kamatok vizsgálatakor megfigyelhető, hogy a magyar előírások szerint az I., a nemzetközi alternatívákat alapul véve viszont a II. kategória elemeként kerültek kimutatásra a vállalatnál, szemben a kapott osztalékokkal és részesedésekkel, melyek mindkét esetben a II. kategória részét képezték.

III. Finanszírozási cash flow kategória:

- Az Egis Nyrt. mindkét esetben direkt/közvetlen módszerrel vezette le ezt a kategóriát, külön csoportosítva a pénzbe- és kiáramlásokat előidéző eseményeket.

- Az 1. esetben minden tétel feltüntetésre került, amely a finanszírozási tevékenység részét képezi a 2000. évi C. törvény 7. számú melléklete szerint, a 2. esetben azonban csak azok a tételek lettek felsorolva, amelyekkel kapcsolatban 2012-ben és 2013-ban pénzmozgást mutatott ki a vállalkozás.
- A magyar követelményeket követve a vállalat által fizetett/fizetendő osztalékok, részesedések értéke az I., a nemzetközi szabályozás alternatíváival élve a III. kategória részeként került kimutatásra.
- Ezeken kívül megfigyelhető, hogy az adott kölcsönök, illetve azok megszüntetése és törlesztése során realizált pénzmozgások szintén eltérően kerültek feltüntetésre a két kimutatásban. A magyar előírások szerint a III. kategória részét képezik, azonban arra való tekintettel, hogy a nemzetközi szabályozás részletesebb, illetve rugalmasabb a besorolási kérdések tekintetében, ennél a kimutatásnál a II. kategória utolsó két soraként szerepeltette őket a vállalat.

Az elméleti áttekintés és a vállalati példa levezetését követően megállapítottam, hogy a 2000. évi C. törvény és az IAS 7: Cash flow-kimutatások előírásait összefoglaló hazai és nemzetközi szakirodalmak a két szabályozás között fennálló eltérések és egyezések közül csak néhányat említenek. A felhasznált források áttanulmányozásával a két szabályozó rendszer között fellelhető hasonlóságokat és különbségeket a 3. táblázat összeállításával átláthatóan és részletesen szemléltetem.

3. táblázat: Eltérések és egyezések az IAS 7: Cash flow-kimutatások és a 2000. évi C. törvény előírásai szerint elkészített cash flow-kimutatások között

Szemponctok	Az IAS 7 előírásai	A 2000. évi C. törvény szabályozása
1. Elkészítésére és közzétételére kötelezettek köre	Minden vállalkozó, nem határoz meg kivételt.	Csak az éves beszámolót és az összevont/konsolidált éves beszámolót készítők.
2. Elhelyezkedése a pénzügyi beszámolóknak	A pénzügyi beszámoló alapvető, önálló része.	A pénzügyi beszámoló kiegészítő mellékletének része.
3. A szabályozott pénzügyi beszámolók	Alapvetően az összevont/konsolidált éves beszámolók cash flow-kimutatásait szabályozza.	Az egyedi éves beszámolók cash flow-kimutatásait szabályozza, ugyanakkor kitér az összevont/konsolidált éves beszámolók cash flow-kimutatásaira is.
4. Levezetésének eredménye	A pénzeszközök és a pénzeszköz-egyenértékesek adott időszaki változása.	A pénzeszközök adott időszaki változása. <i>Az IFRS-ek szerinti pénzeszköz-egyenértékesek az értékpapírok és a rövid távú követelések között szerepelnek.</i>
5. Formai előírások	Nem határoz meg kötelező formátumot, nem tartalmaz kötelező szerkezeti felépítést.	Kötelező formátumot, szerkezeti felépítést ír elő.
6. Tartalmi előírások	Az egyes kategóriák tételeit és azok részletezettségét az egyes kategóriák ismerveit alátámasztó, a normaszöveg részét nem képező melléklet mintapéldáival határozza meg.	A kategóriákba való besorolást nem részletezi, csak a tételek egy részének tartalmi követelményei vonatkozó előírásokat tartalmaz.
7. Egyeztetés	Megköveteli az állományadatok részletezését és a számszaki egyeztetést.	Az állományadatok részletezését és a számszaki egyeztetést a készítőkre és a felhasználókra bízta.
8. Kötelező adatok	Kötelezően tartalmazza a tárgyév és az előző év adatait.	A vállalkozás dönthet az előző év és a tárgyév vagy a tervezett és tény adatok feltüntetéséről.

Szempontok	Az IAS 7 előírásai	A 2000. évi C. törvény szabályozása
9. Cash flow kategóriák és elnevezésük	Működési cash flow Befektetési cash flow Finanszírozási cash flow	- Szokásos működési tevékenységből származó pénzeszköz-változás - Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás - Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszköz-változás
	Közel hasonló elnevezés és tartalom, ugyanakkor a kategóriák egyes tételei eltérhetnek egymástól.	
10. Levezetés módszere	Direkt/közvetlen vagy indirekt/közvetett levezetés lehetősége.	„Vegyes” levezetés előírása.
	Működési cash flow kategória levezetése direkt/közvetlen vagy indirekt/közvetett módszerrel.	Szokásos működési tevékenységből származó pénzeszköz-változás kategória levezetése indirekt/közvetett módszerrel.
	A másik két kategória levezetésére mindkét szabályozás direkt/közvetlen módszert ír elő.	
11. Bruttó-nettó kimutatás	Az egyes pénzbe-és kiáramlásokat, illetve korrekciós tételeket néhány kivételtől eltekintve bruttó módon kell kimutatni.	
12. Az adott előlegek és rövid távú kölcsönök besorolása	A Befektetési cash flow kategória tételei.	A Szokásos működési tevékenységből származó pénzeszköz-változás kategória tételei.
13. A hosszú távú kölcsönök és elhelyezett bankbetétek besorolása	A Befektetési cash flow kategória tételei.	A Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás kategória tételei.
14. A kapott és fizetett kamatok és osztalékok, illetve a nyereségadók besorolása	Alternatívák szerinti besorolás, külön soron való bemutatásuk kötelező, illetve szükség esetén lehetőség van szétbontásukra.	Előre meghatározott besorolás, nem szükséges kiemelni őket, nem igényelt a szétbontásuk.
15. Mérlegfordulónapi árfolyamváltozásokból nem realizált különbözetek kimutatása	A kimutatás önálló tételeként vagy a pénzeszközök és a pénzeszköz-egyenértékesek összetételét ismertető kiegészítő információk között kell kimutatni.	A kimutatásban való elkülönítésről nem rendelkezik. A Szokásos működési tevékenységből származó pénzeszköz-változás kategória részeként szerepel.

Forrás: Droppa – Becsky-Nagy (2015a) p. 125.

Következtetések

Véleményem szerint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok bevezetése és alkalmazása egyre idő- és szükségyszerűbbé válik Magyarországon. Az IFRS-ek szerint elkészített pénzügyi kimutatások nem csak az összehasonlíthatóság és átláthatóság, az idő- és költség megtakarítás előnyeit képesek biztosítani a vállalatok belső és külső érdekeltségi köreibe tartozóknak, a felhasználóknak, hanem a Magyarországon működő vállalatok számára a tőkepiacok kiszélesedését és a nemzetközi versenyhelyzetük megerősítését is elősegítik. Ezzel kapcsolatban azt tartanám célszerűnek, ha a nemzetközi előírások alkalmazásának első éveiben a hitel- és pénzügyi intézetek, valamint a tőzsdei és külföldi érdekeltséggel rendelkező társaságok számára kötelezővé, illetve ezzel egy időben minden vállalat számára választható alternatívává válna az egyedi és az összevont/konszolidált pénzügyi kimutatásaiknak, beszámolóiknak az IFRS-eknek megfelelő összeállítása és nyilvánosságra hozatala.

Ezt megelőzően mindenképpen fel kell készülni az átállással kapcsolatban felmerülő követelményekre, melyek közül meglátásom szerint a leglényegesebb a megfelelő számviteli szakemberek át- és kiképzése, az ágazati és kapcsolódó szabályozó szervek átállása a kettős terhek elkerülése érdekében, valamint a nemzetközi előírások mindig naprakész és helyes fordításának biztosítása. Látható, hogy ez a folyamat komoly előkészületeket igényel, ugyanakkor véleményem szerint a cash flow-kimutatások területén minimális változásokkal

kell szembenézniük az érintett vállalkozásoknak, amelyek elsősorban a szerkezeti és tartalmi felépítés területén mutatkoznak meg.

Ezen kívül elmondható, hogy a 2000. évi C. törvény, annak 7. számú melléklete nem minden esetben biztosít megfelelő mértékű szabályozást, kellő részletességű információkat a kimutatások elkészítéséhez. Éppen ezért az IFRS-ek hazai alkalmazásától függetlenül mindenképpen szükségesnek találom annak felülvizsgálatát, kibővítését, módosítását.

Köszönetnyilvánítás

Ezen tanulmány, alapul szolgáló cikkeim és dolgozatom, illetve a XXXII. OTDK-n elért eredményemért köszönettel tartozom témavezetőmnek, Dr. Becsky-Nagy Patrícianak, aki segítőkész és lelkiismeretes konzulensként, ötleteivel és tanácsaival emberileg és szakmailag egyaránt támogatta munkámat.

A tanulmány megírása során felhasznált *Cash flow-kimutatások a controlling szolgálatában* című cikk publikálása a Pallas Athéné Domus Scientiae Alapítvány „Első cikkem” elnevezésű pályázatának támogatásával valósult meg.

Irodalomjegyzék

- Becsky-Nagy P. – Droppa D. (2015): Cash flow-kimutatások a controlling szolgálatában. *Controller Info*, 3. évf. 2. sz., pp. 15–20.
- Collins, J. M. (1997): *Cashflow and liquidity management*. CO-NEX Könyvkiadó Kft. és Ernst and Young, Budapest, 132 p.
- Droppa D. – Becsky-Nagy P. (2015a): A cash flow-kimutatások hazai és nemzetközi szabályozása. *Számvitel, adó, könyvvizsgálat*, 57. évf. 3. sz., pp. 124–126.
- Droppa D. – Becsky-Nagy P. (2015b): Cash flow – A hazai és nemzetközi szabályozás összehasonlítása. *Számvitel, adó, könyvvizsgálat*, 57. évf. 3. sz., <http://szak-ma.hu/szamvitel/a-cash-flow-kimutatasok-hazai-es-nemzetkozi-szabalyozasa-100707>
- Droppa D. (2015): Cash flow-kimutatások a hazai és nemzetközi előírások tükrében. In: Dajnoki K. – Szöllősi L. (szerk.): *Interdiszciplináris Tudományos Konferencia Tanulmánykötet*. Debreceni Egyetem GTK és MÉK, Debrecen, pp. 13–18.
- Füredi-Fülöp J. – Kántor B. – Musinszki Z. – Paróczai P. – Pál T. – Sisa K. – Tóth Zs. – Várkonyiné Juhász M. – Veress A. (2012): *A számvitel és az adózás aktuális kérdései 2012*. NovoSchool Kft., Budapest, 256 p.
- International Accounting Standards Board (2008): *International Financial Reporting Standards (IFRSs): Including International Accounting Standards (IASs) and Interpretations as Approved at 1 January 2008*. International Accounting Standards Board, London, 2.700 p.
- Kapásiné Buza M. (2007): Az IFRS-ek szerint készített beszámoló tartalmáról VIII. *Számvitel, adó, könyvvizsgálat*, 49. évf. 3. sz., pp. 127–132.
- Kondorosi F. (2007): IFRS-alapú elszámolási, információs és döntési rendszer. In: Jávor A. – Bács Z. (szerk.): *Elszámolási célok, feladatok, módszerek és a számvitel oktatása*. Debreceni Egyetem ATC-AVK, Debrecen, pp. 69–74.
- Korom E. – Ormos M. – Veress A. (2005): *Bevezetés a számvitel rendszerébe: Szemlélet és módszertan*. Akadémiai Kiadó Rt., Budapest, 499 p.
- Kozma A. (2001): *Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet: A vállalkozások számvitele*. Keletlombard Kft., Debrecen, 248 p.
- Lakatos L. P. – Kovács D. M. – Madarasiné Szirmai A. – Mohl G. – Rózsa I. (2013): *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok elmélete és gyakorlata 2013: Magyarázatok és példák*. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 1.036 p.
- Lukács J. (2006): Különbségek a magyar számviteli törvény és a nemzetközi számviteli standardok között. *Társadalom és gazdaság*, 28. évf. 1. sz., pp. 143–148.

- Németh G. (2014): Az IFRS lehetséges hazai bevezetéséről. *Számviteli tanácsadó*, 6. évf. 5. sz., pp. 18–19.
- Ormos M. (2006): IAS 7: Cash flow-kimutatások. In: Boros J. – Bosnyák J. – Kováts E. (szerk.): *Nemzetközi számvitel tankönyv – Az IFRS-ek rendszere – A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok rendszere: előírások, fogalmak és összefüggések, értelmezési és alkalmazási kérdések*. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, pp. 44–66.
- Pucsek J. (2001): A cash flow-kimutatás tartalma az új számviteli törvény szerint. *SzámAdó*, 10. évf. 11. sz., pp. 3–5.
- Vörösné Soós A. (2013): A cash flow-kimutatás összeállítása az IAS 7 standard szerint. *Számviteli tanácsadó*, 5. évf. 6. sz., pp. 14–16.
- I01: Az Egis Gyógyszergyár Nyrt. által készített 2012/2013. évi beszámoló:
<http://www.egis.hu/wps/wcm/connect/egis/4716b17f-004c-454e-8355-a3be2fdc9c40/EGI140131AR01H.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=4716b17f-004c-454e-8355-a3be2fdc9c40>
(Letöltve: 2014. 10. 04.)
2000. évi C. törvény a számvitelről